

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 50. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A minores kategória tétele

(2014. április 12. 12:00–16:00)

Papirius Cursor és a gyáva szövetséges

Lucius Papirius Cursor (Kr. e. 4. század), a samnis háborúk egyik nagy római hadvezére figyelemre méltó ember volt. Titus Livius történetíró elbeszélése szerint kiváló futó volt (erről kapta a melléknevét is), szeretett nagyokat enni-inni, munkabírás tekintetében pedig rendkívül sokat követelt mind magától, mind katonáitól. A következő történetből azt tudhatjuk meg róla, hogy alkalomadtán az emberi lélek húrjain is mesterien játszott.

Romani Samnites in proelio vicerunt, sed multo labore, quia dux sociorum Praenestinatorum per timorem segniter¹ milites suos in primam aciem² duxerat. Ideo post proelium Papirius Cursor, Romanorum imperator eum ad se vocavit. Cum Praenestinus advenit, Cursor ante tabernaculum suum inambulabat. Ut³ ducem sociorum vidit, exclamavit lictori suo, qui forte⁴ astabat: „Lictor⁵, expedi securem⁶!” Ad hanc vocem Praenestinus valde pertimuit⁷, et paene exanimis⁸ concidit; exspectavit enim ultimum supplicium⁹. Tum Cursor: „Agedum, lictor, excide hanc radicem, ne incommoda sit eis, qui hñc ambulant!” Praenestino autem multam dixit¹⁰ et eum dimisit. Ille gratus abiit¹¹, quia vitam praeter spem non amisit, et Romanos numquam postea deseruit.

¹ *segniter*: ‘lomhán, késve’

² *prima acies*: ‘első csatasor, élvonal’

³ időhatározói kötőszó!

⁴ *forte*: ‘éppen’

⁵ A főrangú római tisztségviselőket kísérő hivatalszolgák neve (*lictor*, *-oris m.*). Jelvényük a vesszőnyaláb volt, amelybe Róma területén kívül egy bárdot is belekötöttek.

⁶ lásd: *securis*, *-is f.*

⁷ lásd: *pertimesco* 3

⁸ lásd: *exanimis* 2

⁹ *ultimum supplicium*: ‘halálbüntetés’

¹⁰ a *multam dicere* (lásd: *multa*, *-ae f.*) kifejezés vonzata dativus!

¹¹ *abeo*, *-ire*, *-ii*, *-itus* Praes. perf.